

ע"פ 8602/18 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייט

ע"פ 8602/18

לפני: כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר
כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופט נ' סולברג

המערער: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים
בת"פ 20601-04-17 שניתן ביום 25.10.2018 כל ידי
כבוד השופט ר' כרמל

תאריך הישיבה: כ"ט באייר התשע"ט (03.06.2019)

בשם המערער: עו"ד אתי גוהר

בשם המשיבה: עו"ד הדר פרנקל

בשם שירות המבחן: עו"ס ברכה וייס

פסק-דין

השופט נ' הנדל:

1. הערעור מופנה נגד חומרת עונש המאסר בפועל – עשרה חודשים בניכוי ימי המעצר – שנגזר על המערער בגין ביצוע עבירות מין בשלושה קטינים, כל אחד מהם כבן 14 שנה במועד ביצוע העבירות. כתב האישום כולל שני אישומים. הראשון מתייחס למתלונן אחד והשני לשני מתלוננים. המכנה המשותף לסיפורי המעשה בשני האישומים – האופן בו ניצל המערער, שגילו כיום כ-49 שנים, את היותו בוגר ועובד ביחס לנפגעי העבירות.

על פי כתב האישום, המערער הכיר קטין משכונת מגוריו, והציע לו לנקות את חלונות בבית כנסת בו הוא עובד. הקטין הגיע לבית הכנסת ועבד בנקיון חלונותיו תמורת תשלום. בתקופה זו שאל המערער את הקטין כמה פעמים הוא מעוניין לבצע – תמורת תשלום – "בדיקת זרע", שתאפשר לו לתרום זרע בעתיד. לאחר כמה פניות הסכים הקטין לבצע את ה"בדיקה" ולהוציא זרע לכוס פלסטיק בחדר השירותים בבית הכנסת. המערער ביקש לשהות עם הקטין בחדר השירותים, ולאחר שהקטין סירב, הסביר לו כי מדובר בתנאי לקבלת התשלום, שכן הצפייה בביצוע ה"בדיקה" דרושה לשם ביסוס אמינותה. הקטין הסכים לשהיית המערער בחדר בעקבות כך, והמערער צפה בקטין מבצע את המעשה. לאחר מכן שילם לו מאה שקלים. על פי האישום השני, בשנה שלאחר מכן פגש המערער את שני הקטינים הרלוונטיים לאישום זה והציע להם, במקביל להצעת נקיון בבתי כנסת, לבצע "בדיקת זרע" כמתואר לעיל. אחד הקטינים פנה בעקבות ההצעה למשטרה, והחוקרים הנחו אותו להיענות להצעה ולקבוע עם המערער מקום ומועד קונקרטיים לביצוע ה"בדיקה". המועד והמקום תואמו וסוכמו, וגם כאן המערער התנה את ביצוע הבדיקה והתשלום בשהייתו בחדר יחד עם הקטין בעת ביצועה. הוא אף הציע לקטין, בעקבות שאלת הקטין, לסייע לו בתהליך הוצאת הזרע.

באישום הראשון הורשע המערער, על פי הודאתו, במעשה מגונה בקטין מתחת לגיל 16. באישום השני בו הודה המערער הוא הורשע בניסיון לביצוע מעשה מגונה בקטין מתחת לגיל 16. הסניגור הדגיש כי המערער נעדר עבר פלילי וכי הוא שילם את סכום הפיצוי. עוד צוין כי הוא משתתף בהליכי טיפול בשירות המבחן.

2. עקרון ההלימה הוא אמת המידה המרכזית במלאכת קביעת העונש הראוי. על בית המשפט לבחון היטב את המעשה ובהתאם – להעניק את המשקל הראוי לנסיבות העושה. אשר למעשה, החברה מחויבת להגן על בניה ובנותיה מפני פגיעה מינית. אין מנוס מלהזכיר כי עבירות מין מתרחשות בתדירות שחייבת להטריד. בוגר הפוגע בנער או נערה מתבגרים וחסרי ניסיון חיים צפוי לעונש שיבטא את סלידת החברה ממעשים מעין אלה. כך במיוחד כאשר נסיבות המעשים הם כאלה שהקטין אינו צופה את הפגיעה – עבודה בבית הכנסת – וכאשר המעשים עלולים להותיר צלקות ופגיעות למשך תקופה ארוכה. אכן, עקרון ההלימה מחייב את בית המשפט לבדוק היטב את המקרה הקונקרטי. חובה לראות את מיקומן של העבירות על פני קשת המקרים ולהטיל את העונש בהתאם. נכון הוא כי יש מקרים חמורים מזה שלפנינו, אך אין לשכוח כי מדובר בשלושה מתלוננים קטינים. העונש שנגזר על המערער מאוזן ואף מתון. בית המשפט אף נתן משקל להעדר הרשעות קודמות ולנסיבות האישיות של המערער שלהן טען הסניגור, והעונש מבטא שיקולים אלה.

אשר לשיקול השיקום – מעבר לכך שאין המדובר בשיקול בודד, עולה מדברי שירות המבחן וטענות שני הצדדים כי התהליך שעובר המערער קיים, אך הוא איטי וטרם הניב תוצאות. העיקר אפוא הוא כי התוצאה העונשית עונה בבירור על קריטריון ההלימה. בהקשר זה יוזכר תסקיר נפגע העבירה של הקטין מן האישום הראשון, שמתאר היטב את הפגיעה הקשה והמורכבת בנפשו.

למעשה, בקשת הסניגור היא כי ייגזר על מרשו עונש של עבודות שירות. ואולם, לא נראה כי עונש כזה מתאים - ובטח שלא מתחייב - בנסיבות העניין. שיקולי הרתעה פרטניים, וודאי כלליים, מצדיקים עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. עונשים מרתיעים חיוניים במקרים מעין אלה. על בית המשפט לראות לא רק את הנאשם, אלא גם את פני הקטין שעלול להיות הנפגע הבא. כלל הוא כי אין להתערב בענישה אלא במקרה שבו העונש מופרז לחומרה. נראה באופן מובהק כי לא זה המצב כאן.

3. הערעור נדחה. על המערער להתייבב לתחילת ריצוי עונשו בבימ"ר ניצן, ביום 4.8.2019. לא יאוחר מהשעה 09:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס בטלפונים: 08-9787336, 08-9787377.

ניתן היום, י"ז בסיון התשע"ט (20.6.2019).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה